

Augusti 2017

Mälaräng

Kvalitetsprogram för
allmän plats

Uppdragsnr: NC17081400
Daterad: 2017-08-25
Reviderad:
Handläggare: Hanna Lindh, Exploateringskontoret

Detta kvalitetsprogram utgör ett underlag till Detaljplan för Mälaräng i stadsdelarna Bredäng, Mälarhöjden och Fruängen, SDp 2016-15389 och är framtagen av Landskapslaget AB i samverkan med och på uppdrag av Exploateringskontoret, Stockholms Stad

Beställare:
Exploateringskontoret, Stockholm Stad
Box 8189
104 20 Stockholm
www.stockholm.se

Medverkande från Stockholm stad:
Hanna Lindh, Landskapsarkitekt, Exploateringskontoret
Mohammed Al Kamil, Trafikplanerare, Exploateringskontoret
Admir Dzemic, Byggprojektledare, Exploateringskontoret
Joel Berring, Stadsplanerare, Stadsbyggnadskontoret
Nina Mjaaland, Stadsplanerare, Stadsbyggnadskontoret
Lena Hall, Projektledare, Exploateringskontoret

Konsult Landskapslaget AB:
Annelie Landin, Landskapsarkitekt/Planeringsarkitekt
Anders Lundahl, Landskapsarkitekt
Eirini Farantatou, Arkitekt
Maria Wejbro, Landskapsarkitekt
Ronny Brox, Landskapsarkitekt

I samarbete med konsult:
Carolina Stenbeck, Trafikplanerare, Tyréns
Magnus Björkman, Strukturarkitekt, AIM

Landskapslaget AB
Peter Myndes Backe 12
118 46 Stockholm
www.landskapslaget.se

Bildkällor

Figur 1: Stockholms stadsbyggnadskontor
Figur 2: Framtagen av Landskapslaget AB
Figur 3: Stockholms stadsbyggnadskontor. Bild Cecilia Larsson Lantz
Figur 4, bild 1: Cecilia Larsson Lantz
Figur 4, bild 2: Lieselotte van der Meijs
Figur 4, bild 3: Pawel Flato
Figur 4, bild 4: Emma Falk
Figur 4, bild 5: Förorten i centrum
Figur 4, bild 6: Nyréns Arkitektkontor
Figur 4, bild 7: Cecilia Larsson Lantz
Figur 5-10: Nyréns Arkitektkontor
Figur 11: Pär Olsson
Figur 12-14: Nyréns Arkitektkontor
Figur 18-19, 24-25, 29-31, 33: Landskapslaget och Tyréns.
Figur 38, bild 1: Nola, stolen Share, design Thomas Bernstrand,
Figur 38, bild 2: Lena Israelsson
Figur 38, Bild 3-7: Landskapslaget AB
Alla övriga: Landskapslaget AB

Innehåll

INLEDNING	4	STRÅK	14
Bakgrund		Stråk längs gator	
Syfte och avgränsning		Stråk i grönska	
		Pendlingcykelstråk	
ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGIER	6	GATOR OCH TRAFIK	16
Tre mål för framtidens Skärholmen		Gatuhierarki	
Fyra stadsbyggnadsstrategier som utvecklar		Eksätravägen/Slättgårdsvägen	
Skärholmens stadskvaliteter		Hantverksgången	
GESTALTNINGSPRINCIPER FÖR ALLMÄN PLATS	8	Gångfartsgator	
1. Landskapet som utgångspunkt		Lokalgata mellan Murmästarvägen och Hantverksgången	
2. Tydligt definierade offentliga platser		Bredängsvägen	
3. Gatan som levande stadsrum		Murmästarvägen	
4. En mångfald av gemensamma rum		Cirkulationer	
5. Platser för möten			
6. Sammanhängande nät för gång och cykel		PLATSBILDNINGAR	24
7. Utrymme för barns och ungas liv och lek		Nya platsbildningar	
8. Hållbara offentliga miljöer			
9. Fungerande ekologisk infrastruktur		PARK OCH NATUR	26
10. Tåliga system för dagvatten		Slättens gård	
		Naturpark	
STRUKTUR MÄLARÄNG	12		
Stadsstruktur			
Stråk			
Gator och Trafik			
Platsbildningar			
Park och Natur			

Inledning

Fokus Skärholmen består av flera olika detaljplaner. Under hösten 2017 ställs fyra (se kartan till höger) detaljplaner ut på samråd i enlighet med plan och bygglagen. Till varje detaljplan utformas ett kvalitetsprogram för allmän plats. Samtliga kvalitetsprogram inom Fokus Skärholmen omfattar samma övergripande gestaltungsprinciper. I varje kvalitetsprogram beskrivs också utvecklingen av de allmänna platser som berörs av den aktuella detaljplanen.

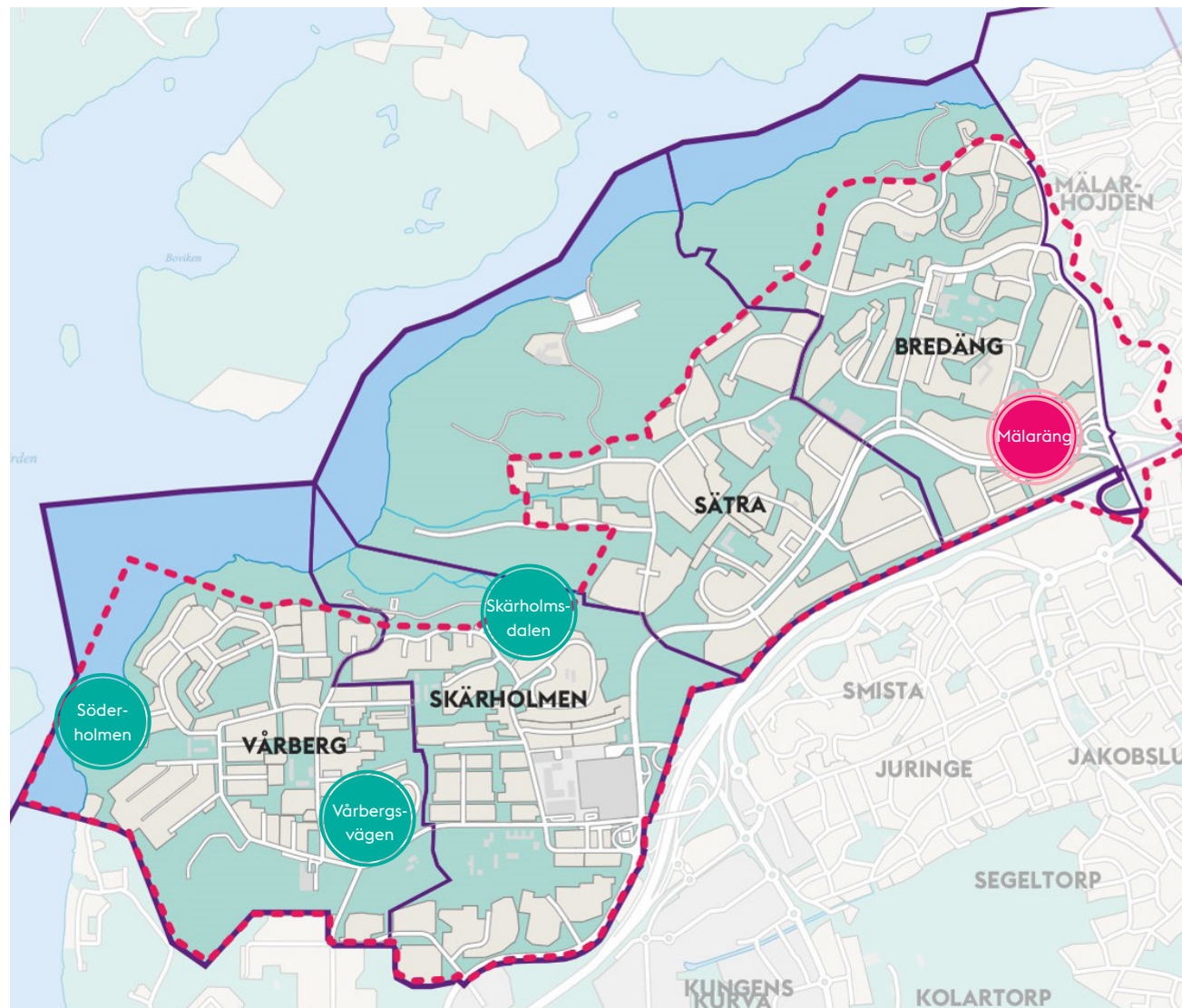
Detta kvalitetsprogram beskriver området vid detaljplan Mälaräng i sydöstra delen av stadsdelen Bredäng.

Bakgrund

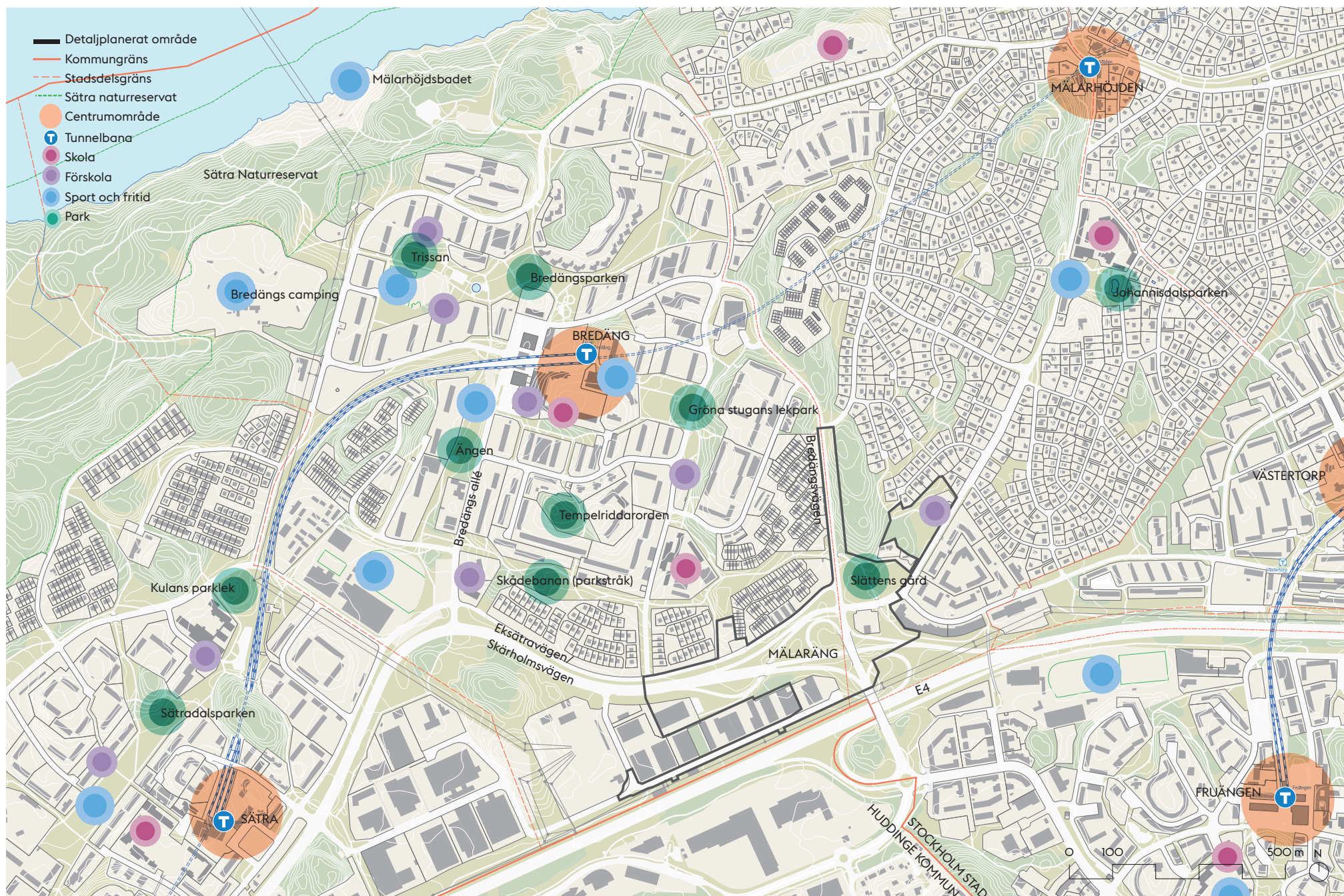
I december 2015 beslutade stadsbyggnadsnämnden att påbörja arbetet med Fokus Skärholmen. Fokus Skärholmen omfattar stadsdelarna Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng och är en satsning på stadsutveckling i sydvästra Stockholm, med särskilt fokus på nya bostäder och socialt hållbar stadsutveckling. Projektet omfattar ca 4000 nya bostäder och ett antal nya skolor och förskolor. Fokus Skärholmen innebär också en satsning på nya offentliga rum - gator, parker och torg, som bidrar till förbättrade stadskvaliteter.

Syfte och avgränsning

Syftet med ”Kvalitetsprogrammet för allmän plats” är att beskriva hur den allmänna marken till exempel stråk, gator, platser, parker och natur ska utvecklas. Utveckling av den allmänna marken begränsas till den närmaste omgivningen inom och omkring detaljplanen. Kvalitetsprogrammet omfattar inte kvartersmark till exempel byggnader och bostadsgårdar. Det beskriver inte heller befintliga allmänna platser som bevaras så som de är idag.

Figur 1: Kartan visar de geografiska lägena för fyra av Fokus Skärholmens detaljplaner.

Figur 2: Projekt Mälarängs geografiska läge i Bredäng, Mälarhöjden samt målpunkter i närmiljön.

MÄLARÄNG KVALITETSPROGRAM FÖR ALLMÄN PLATS

Övergripande mål och strategier

I projektet Fokus Skärholmen finns mål och strategier för hur stadsbyggandet ska bidra till att utveckla stadskvaliteter och stärka den sociala hållbarheten. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa. Det går att läsa mer i dokumentet Stadsbyggnadsstrategier för ett socialt hållbart Fokus Skärholmen.

Tre mål för framtidens Skärholmen

Sammanhållen och varierad

Skärholmens stadsdelsområde ska vara sammanhängande och inrymma en stor variation av platser, bostäder och uttryck. En ny årsring med fantasifull arkitektur och urbana kvaliteter läggs till.

Levande och innehållsrik

I Skärholmens stadsdelsområde ska alla få plats och kunna känna tillhörighet. Stadsdelarna ska vara öppna, inbjudande, levande året runt och på alla tider av dygnet. Barn och ungas behov tas tillvara när stadsdelarna utvecklas. Konst och kultur bidrar till attraktivitet, identitet och förändring.

Delaktig och lärande

Skärholmens stadsdelsområde ska utvecklas med utgångspunkt i det som finns idag och i dialog med invånarna. Det lokala perspektivet är nyckeln. Befintliga verksamheter, byggnader och platser är en tillgång och ska ges möjlighet att utvecklas ihop med det nya.

Fyra stadsbyggnadsstrategier som utvecklar Skärholmens stadskvaliteter

Allsidiga boendemiljöer

En variation av bostadstyper, tillgång till service och arbetsplatser, mångfald av funktioner, levande bottenvåningar, blandning av typologier, skala och volymer samt fantasifull arkitektur.

Ett promenadvänligt gång- och gatunät

Trafikleder omvandlas till gator med trottoarer, cykelbanor och bebyggelse, ett finmaskigt nät för rörelse, många kopplingar till intilliggande stadsdelar, trygghet, orienterbarhet och överblick.

En mångfald av gemensamma rum

Levande och trygga lokala centrum, parker och platsbildningar, mångfald av funktioner och karaktärer, flexibilitet i utformning, tillgänglighet och parkentréer, gräns mellan privat och offentligt.

Lokalt förankrad process

Ett starkt och dynamiskt civilsamhälle, lokal kunskap och lokala initiativ, medborgardialog, samverkan och medskapande.

Figur 3: Stadsbyggnadsstrategier för ett socialt hållbart Fokus Skärholmen.

Figur 4: Bilder från stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Bild 5 är en skiss inför uppförande av muralmålning i Skärholmens centrum (Förorten i centrum).

Gestaltungsprinciper för allmän plats

Gestaltungsprinciperna för allmän plats bygger på de mål och strategier som formulerats för Fokus Skärholmen. Principerna utgår också från stadens olika styrdokument, såsom översiktsplanen, framkomlighetsstrategin och grönare Stockholm.

1. Landskapet som utgångspunkt

- Lyft fram landskapet, både natur- och kulturlandskapet och det byggda. Ta tillvara kulturvärden och viktiga karaktärsdrag och stärk stadsdelarnas identitet.
- Värna dalstråksparkerna som binder samman stadsdelarna och vidareutveckla den sammanhängande grönstrukturen. De olika stadsdelarna har en fin väv av grönska som binder dem samman.
- Följ topografin, lyft fram utblickar och siktlinjer. Bjud in landskapet i de offentliga rummen utomhus.

2. Tydligt definierade offentliga platser

- Skapa platser med en tydlig gräns mellan privat och offentligt. Den allmänna marken ska vara öppen och tillgänglig, tydligt allmän och väl avgränsad.
- Lägg till en ny dimension i de offentliga rummen, där det storskaliga bryts ned och närmiljön blir mer innehållsrik och omhändertagen. Skapa platser med fler funktioner, mer detaljer och en tätare skala.

- Utveckla mötet mellan bebyggelse och grönska och skapa väldefinierade gröna rum. Lyft fram och tillgängliggör parker och natur med inbjudande entréer, aktiva kantzoner, trygga offentliga promenadstråk, god orienterbarhet och lockande målpunkter.

3. Gatan som levande stadsrum

- Återupprätta gatans roll som offentligt stadsrum för alla trafikslag. Skapa trygga och upplevelserika gator med urbana kvaliteter, såsom noga utvald markbeläggning, ytor för gående och cyklister, trädplantering, smala körbanor, konstfull belysning, gatumöblering och platser som inbjuder till vistelse.
- Gestalta gaturummet med hög prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik genom generösa gångbanor, goda hållplatslägen, låga hastigheter och säkra passager över gator.
- Lägg till en årsring av nya och utvecklade befintliga gaturum och skapa ett sammanhängande gatunät som kopplar samman stadsdelarna.
- Låt gatan möta befintlig och ny bebyggelse på ett öppet sätt där lokaler i bottenvåningarna och entréer bidrar till att utveckla gatan som ett levande stadsrum.

4. En mångfald av gemensamma rum

- Skapa en mångfald av torg, platser, parker, natur och gator som kan tillgodose invånarnas rekreationsbehov. Det ska finnas plats för både mycket aktiva platser för lek, idrott och folkliv och rofyllda platser för promenad, återhämtning och vila.
- Förädla befintliga kvaliteter i de offentliga miljöerna. Tillgängliggör naturens rekreativa värden. Berika platser med fler funktioner med lekfulla och konstnärliga inslag.
- Utveckla parker och platser med innehåll som kompletterar dagens utbud och speglar nya behov. Forma platser för att stärka identitet och attraktivitet.
- Ta hänsyn till ljus-, vind- och solförhållanden i de offentliga rummen. Utveckla platser för vinteraktivitet som t.ex. pulkabackar och skridskoisar och ta tillvara vintersoliga platser.

5. Platser för möten

- De gemensamma rummen ska upplevas trygga och jämlika. Skapa mötesplatser ute som inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang.
- Skapa offentliga rum som inspirerar till nya möten och lockar människor i olika åldrar och med olika social och kulturell bakgrund.
- Utveckla miljöer som kan bli regionala målpunkter och dra besökare från ett större omland.

6. Sammanhängande nät för gång och cykel

- Vidareutveckla det finmaskiga nätet av gång- och cykelvägar och gator som knyter samman stadsdelar och gör det möjligt att röra sig mellan områdenas viktiga målpunkter.
- Förbättra orienterbarheten och skapa tydliga rumsliga relationer mellan olika platser.
- Främja variationen av gångstråk. Det ska både finnas stråk som leder igenom park- och naturmark och stråk längs gator. Varje stadsdel ska innehålla stråk som upplevs trygga och säkra såväl under dygnets ljusa som mörka timmar.

Figur 5. Bygg in ekosystemtjänster i de offentliga rummen och skapa mångfunktionella parker där de ekologiska värdena utvecklas.

Figur 6. Offentliga rum ska hålla en hög kvalitet i gestaltning och materialval.

Figur 7. Ta tillvara kulturvärden och viktiga karaktärsdrag och stärk stadsdelarnas identitet.

Figur 8. Skapa mötesplatser som inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang.

7. Utrymme för barns och ungas liv och lek

- De offentliga miljöerna ska stödja barns och ungas utveckling och deras möjligheter att utforska staden och röra sig på egen hand. Närhet till småbarnslek är särskilt viktigt.
- Utforma och gestalta gator för låga hastigheter och värna möjligheterna att ta sig på ett upplevt tryggt och säkert sätt mellan barnens viktiga platser, t.ex. förskola, lekplats, skogsdunge, idrottsyta och bostad.
- Parkerna och idrottsytornas lugna och aktiva platser kompletteras av barnens förskole- och skolgårdar. Barnen är till största delen av dagen på förskolan och skolan. Det är angeläget att förskolor och skolor placeras med bra relation till gång- och cykelstråk, kollektivtrafik och park- och naturområden. De ska helst vara fristående och ha tillräckliga gårdar.
- Utveckla dagens offentliga miljöer med fokus på kvaliteter och funktioner som intresserar barn och unga.

8. Hållbara offentliga miljöer

- Offentliga rum ska hålla en hög kvalitet i gestaltning och materialval. Hållbara material minskar behovet av underhåll och kostnader över tid.
- Skapa en robust stomme av flexibla/generella offentliga rum där innehåll och användning kan skifta över tid.

9. Fungerande ekologisk infrastruktur

- Säkra funktionerna i den övergripande ekologiska infrastrukturen. Dra nytta av den befintliga vegetationen och gör medvetna träd- och växtval för att stärka viktiga spridningssamband. Vidareutveckla även en mångfald av naturmiljöer.
- Ta tillvara landskapets förmåga att leverera ekosystemtjänster, t.ex. genom att använda lågt liggande grönstråk för omhändertagande av dagvatten, träd för vindskydd och skugga, vegetation för temperaturutjämning, odling för pollinering och biologisk mångfald.
- Bygg in ekosystemtjänster i de offentliga rummen och skapa mångfunktionella parker och naturområden där de ekologiska värdena utvecklas.

10. Tåliga system för dagvatten

- Integrera välfungerande och hållbara system för dagvatten. Använd mark, växtlighet och vattensamlingar för att rena vatten och jämna ut flöden.
- Bygg in gröna lösningar för omhändertagande och rening av dagvatten i gator, både för nya och omgestaltade, där det är möjligt.
- Nya dagvattensystem ska dimensioneras och höjdsättas för att minska sårbarheter vid skyfall.

Figur 9: Skapa nya parker och platser med innehåll som kompletterar dagens utbud och speglar nya behov. Profiler platser för att stärka identitet, attraktivitet och status.

Figur 10: Integrera välfungerande och tåliga system för dagvatten. Utnyttja mark, växtlighet och vattensamlingar för att rena vatten och jätta ut flöden.

Figur 11: Utveckla vinterkvaliteter i form av skridskoislar, skidspår, pulkabackar och vintersoliga platser som inbjuder till utevistelse året om.

Figur 12: Förskole- och skolgårdarna ska eftersträvas att placeras med bra relation till gångstråk, park- och naturområden. De ska helst vara fristående och med tillräckliga gårdar.

Figur 13: Skapa platser med en tydlig gräns mellan privat och offentligt.

Figur 14: Återupprätta gatans roll som offentligt stadsrum. Skapa trygga och upplevelserika gator med urbana kvaliteter – levande bottenvåningar, entréer, trädplantering, platsbildningar.

Struktur Mälaräng

Mälaräng utvecklas till en upplevelserik och funktionsblandad stadsdel med en förtätad struktur av gator, stråk, parker och platsbildningar. Utvecklingen kommer bidra till att koppla samman Bredäng med Västertorp, Mälarhöjden, Sättra, Fruängen och Segeltorp.

Stadsstruktur

Skärholmsvägen och delar av Bredängs trafikplats omvandlas till en stadsbebyggelse som bidrar till att koppla samman Bredäng med omgivande stadsmiljöer. Mälaräng får en varierad stadsstruktur med ca 1100 bostäder, lokaler, handel, skola, förskolor och parker. Den föreslagna strukturen består i huvudsak av storgårdskvarter och syftar till att möjliggöra en gatustruktur där det är trevligt, tryggt och enkelt att röra sig för både bilister, gående och cyklister.

Stråk

Mälarängs förtätade stadsstruktur ger ett mer välintegrerat nät av gångvänliga och trygga stråk. Barn och ungas möjligheter att utforska staden och röra sig tryggt och säkert mellan platser viktiga för dem stärks. Vällbelysta och välbefolkade gator gör det lätt att nå målpunkter via aktiva stråk. Gångvägar genom Slättens gårds park utvecklas och kompletteras för att öka tillgängligheten till parken och den intilliggande skolan.

Stråken utformas med samordnade material, god skyltning och trädplanteringar för att förbättra orienterbarheten i området. Tillsammans ger de möjligheter att röra sig mellan stadsdelens målpunkter på ett tryggt och trevligt sätt oavsett dygnets ljusa eller mörka timmar. Allmän belysning anordnas så att ljussättningen ger en behaglig, funktionell och trivsamt miljö som lyfter och stärker stråkens identitet.

Gator och Trafik

Gator utformas så att de blir aktiva och befolkade för att stimulera stadslivet. Med bebyggelse som ramar in gator med rader av träd och omsorgsfullt utformade platsbildningar får stadsdelen vackra och varierade stadsrum med möjligheter för möten och vistelse. Träd, cykelparkeringar, bänkar och en behaglig ljussättning ger inbjudande miljöer där det är enkelt för gående och cyklister att röra sig eller stanna till. Det ska kännas tryggt och trivsamt för alla.

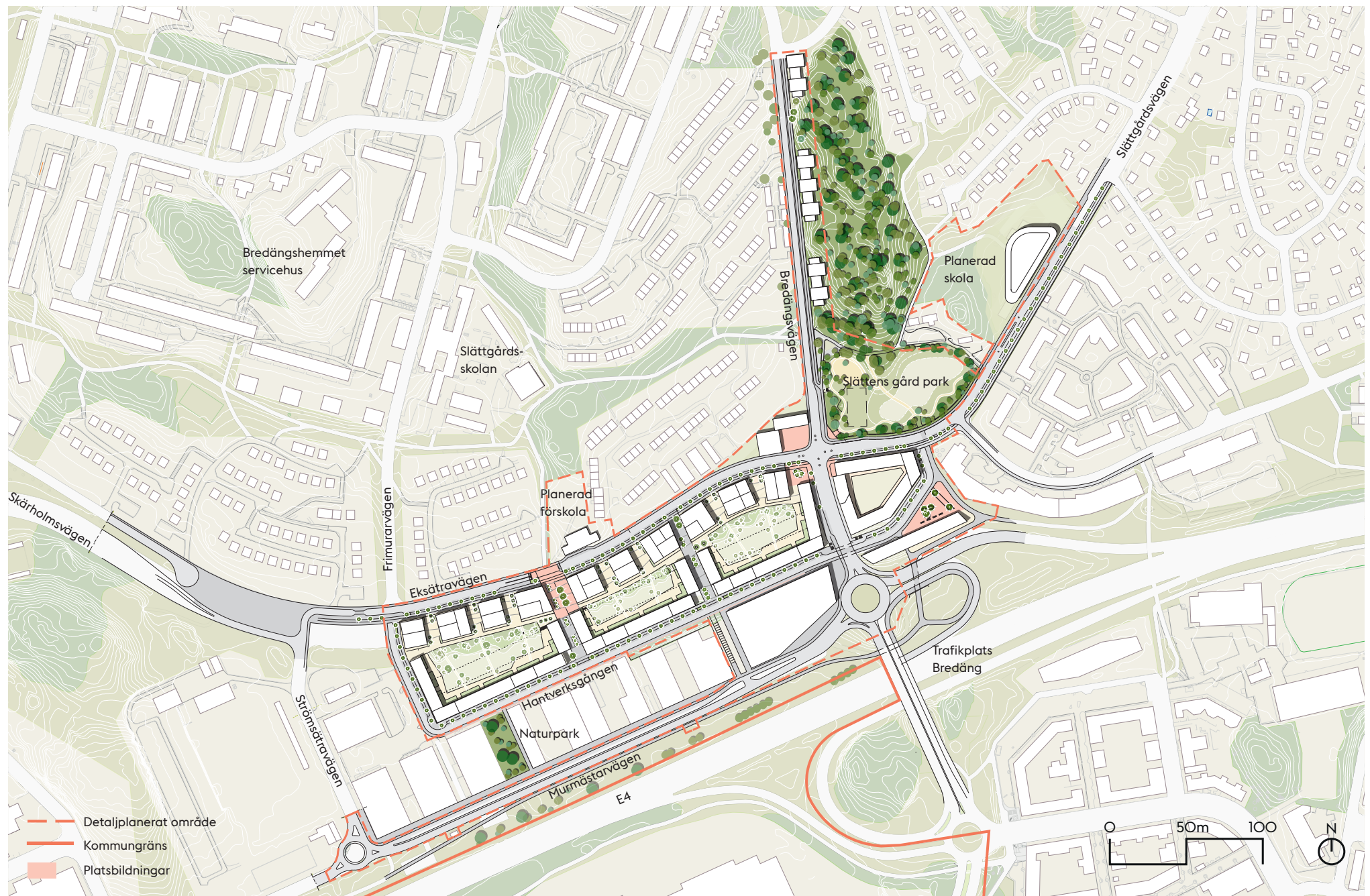
Genom medvetna artval kan gatuträden ge tematiska grönstråk som stärker orienterbarheten, bidrar till årstidsvariation, färg och stödjer stadens ekologiska infrastruktur. Dagvatten fördröjs och renas. Utformning och belysning samordnas för att ge stadsdelen en enhetlig inramning.

Platsbildningar

Varierade platsbildningar med bearbetad gestaltning och behaglig ljussättning profilerar stadsdelen. Platserna utformas som betydelsefulla arenor för samspel mellan boende i området, men kan också locka besökare från angränsande stadsdelsområden. Platserna anpassas till Skärholmens gröna förortskaraktär med trädplanteringar och växtlighet. Identitetsgivande eller lekfulla element och konstnärlig utsmyckning används för att stärka upplevelsevärden som gör det roligt och lockande att vistas här. Platsernas utformning ger möjlighet för boende att använda en del av ytan för odling, evenemang och aktiviteter.

Park och Natur

Stadsdelens generösa inslag av växtlighet utvecklas genom trädplanterade gator och torg. Slättens gårds park med intilliggande naturområde utvecklas till en stadsdelspark med fler och mer varierade funktioner och nya stråk som ger en bättre tillgänglighet till parken. En befintlig naturyta i det befintliga verksamhetsområdet utvecklas som naturpark. Tillförda sittplatser och vistelsezoner gör det möjligt att stanna till och vistas i parken på ett mer lättillgängligt och trivsamt sätt.

Figur 15: Strukturförslag för Mäläräng

Stråk

I Mäläräng utvecklas gator till upplevelserika stadsstråk där det är enkelt och trivsamt att gå och cykla. Nya och befintliga gator kopplas samman med stråk i park till ett mer välintegrerat system av trygga och trivsamma gång- och cykelvägar.

Stråken utformas för att upplevas tydliga och lummiga med bl.a. trädplanteringar. Olika typer av stråk gör det möjligt att röra sig på olika sätt, gent och aktivt eller lugnt och mer avskilt. Stråkens varierade karaktär kan ge förutsättningar för olika sorters trygghetsupplevelse under dygnets timmar.

Stråk längs gator

I Mäläräng anordnas gator som tillsammans med befintlig gatustruktur kopplar ihop Mäläräng med omgivande stadsmiljöer på ett tydligare sätt än idag. Gator, där bilen idag har högre prioritet, utformas för att bli samlande och välbefolkade stadsrum med hög prioritet för gång och cykel. Gaturummet aktiveras för att upplevas tryggt under dygnets alla timmar. Levande bottenvåningar, bebyggelse i gatuliv, trädplantering tillför stadsmässiga kvaliteter och förutsättningar för vistelse och aktivitet.

Träd och grönska används medvetet för att med färg, form och variation ge tematiska grönstråk som tillför stadsbildskvaliteter och stödjer den ekologiska infrastrukturen. Belysningsarmatur väljs för att stödja upplevelsen av ett omhändertaget och behagligt gatustråk.

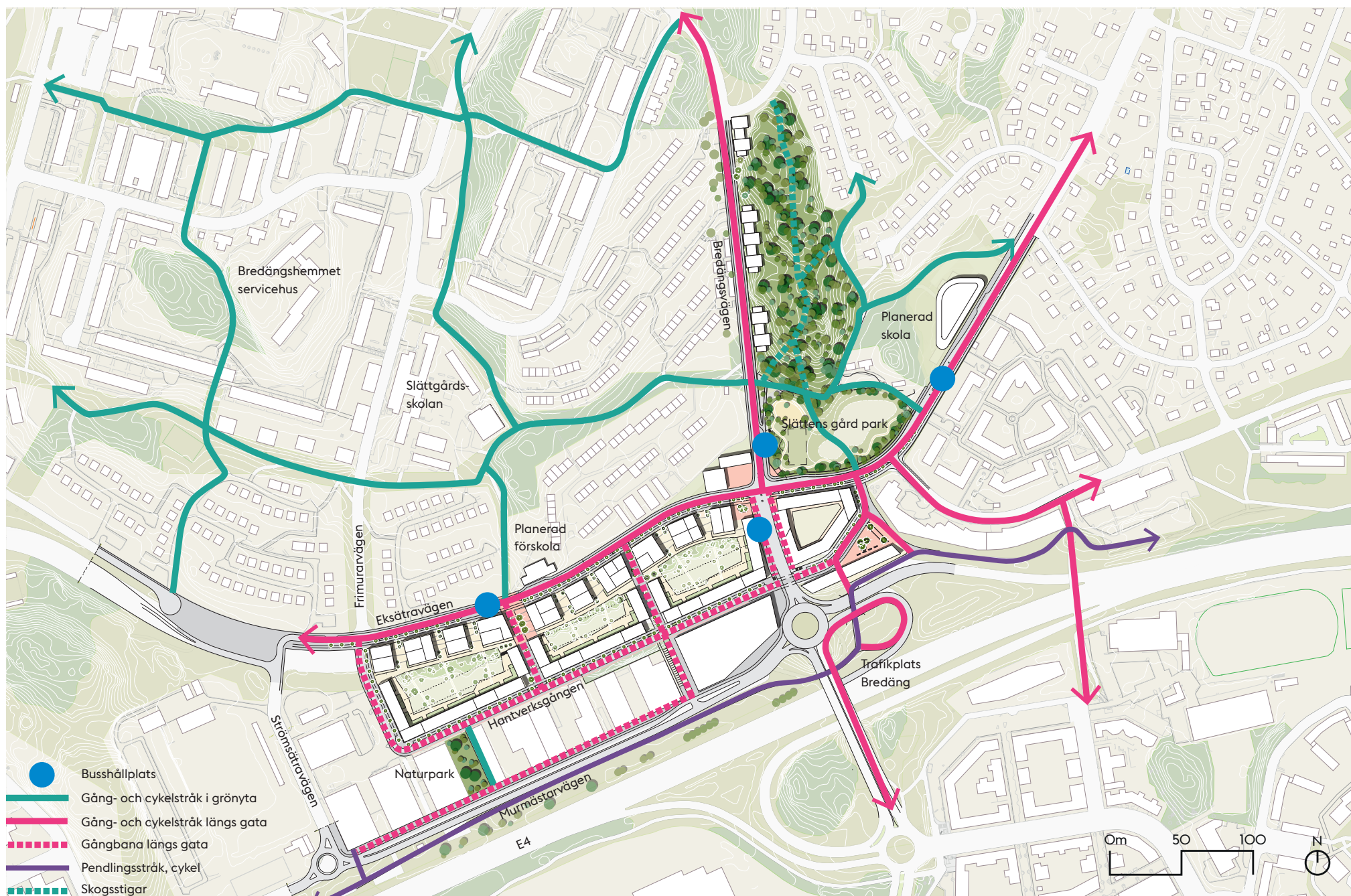
Stråk i grönska

Bredängs befintliga nät av gångvägar, parkstråk, parker och natur ger möjlighet att röra sig bilfritt mellan vardagens viktiga platser. Gång- och cykelvägarna genom Slättens gårds park kompletteras med nya gångstråk för att göra det möjligt att strosa i parken och förbättra tillgängligheten till intilliggande skola. Nya naturstigar in i skogspartiet gör det lättare att nå in i skogen till berg och hållar med värden för lek, utsikt och picknick.

En behaglig belysning anordnas för att stråken ska upplevas trygga även under mörka timmar, men också för att lyfta och stärka platsernas identitet och framträdande landskapliga element, så som berghällar och träd.

Pendlingscykelstråk

Det befintliga cykelpendlingsstråket längs E4 får en ny genare dragning som ansluter till befintliga pendlingsstråk väster och öster om Mäläräng.

Figur 16: Stråk inom och i anslutning till Mäläräng

Gator och Trafik

Gator utformas som aktiva och välbefolkade stadsrum där det är enkelt och trevligt att röra sig till fots, med cykel och i bil.

Gatuhierarki

Den nya stadsstrukturens gatunät utformas för att upplevas tydligt och lättorienterat. Gående och cyklister ges en hög prioritet i utformningen av både gator och gång- och cykelvägar. Eksätravägen och Slättgårdsvägen är viktiga huvudstråk för gående och cyklister. Dessa anläggs med en samordnad utformning för att fungera som aktiva och välbefolkade stadsgator där alla kan röra sig tryggt och trivsamt. Bredängsvägen, Murmästarvägen och Slättgårdsvägen är huvudgator för biltrafik. Längs dessa finns gång- och cykelvägar. Eksätravägen och Hantverksgången har en lägre trafikbelastning och utgör biltrafikmässigt lokalgator.

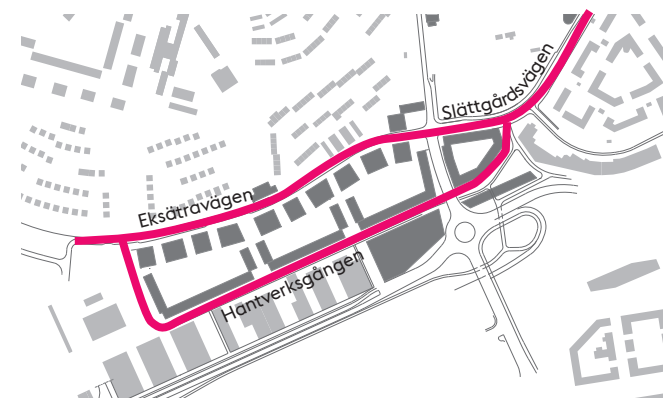
Gångfartsgator genom bostadskvarter utformas som en del av vistelsemiljön där bilar kan passera långsamt. Gatorna utformas för att ge känslan av stadsmässighet med noga utvald markbeläggning, träd, sittplatser, en behaglig belysning och trygga passager för gående och cyklister. Gatornas utformning bidrar sammantaget till att både bilister, gående och cyklister kan röra sig på ett säkert och trevligt sätt.

Eksätravägen/Slättgårdsvägen

Eksätravägen och Slättgårdsvägen utvecklas som ett viktigt stråk för gående och cyklister samt för kollektivtrafik. Gatan utformas med gång- och cykelbana samt en möbleringszon för trädplantering och cykelparkering. Bänkar placeras med jämna mellanrum för att ge möjligheter till vila och möten. Längs gatan finns parkeringsmöjlighet för angöring.

Platsbildningar längs gatan framhävs genom att träden står i planteringar istället för markgaller vilket ger gatan ett frodigare intryck. Regnträdgårdar kan övervägas för att fånga upp och fördröja dagvatten. Varierade trädarter bidrar till en naturlig variation av färg och textur över året och knyter an till Bredängs generösa inslag av växtlighet. Träden kan bestå av fyra arter, varav en art utgör en stomme. Valda sorter kan ha en krona med gemensam storlek, men där blomning och höstfärger kompletterar varandra över året. Gatans belysning bidrar till en behaglig ljusmiljö. Stolpar och armaturer väljs för att gatan ska upplevas omhändertagen och trivsamt.

Gång- och cykeltunneln under Slättgårdsvägen vid Slättns gård tas bort och ersätts med flera övergångsställen och fler entréer till parken som gör parken mer lättillgänglig. En säker passage över gatan säkerställs för gående och cyklister genom hastighetssänkande åtgärder.

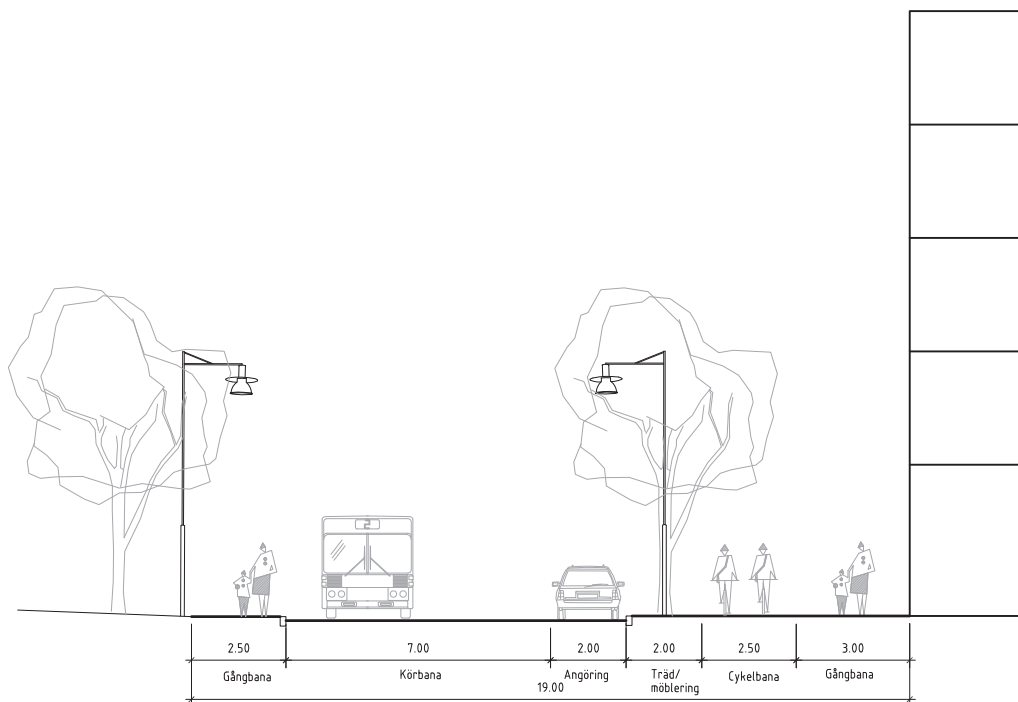
Figur 17: Översikt Eksätravägen/Slättgårdsvägen, Hantverksgången

Hantverksgången

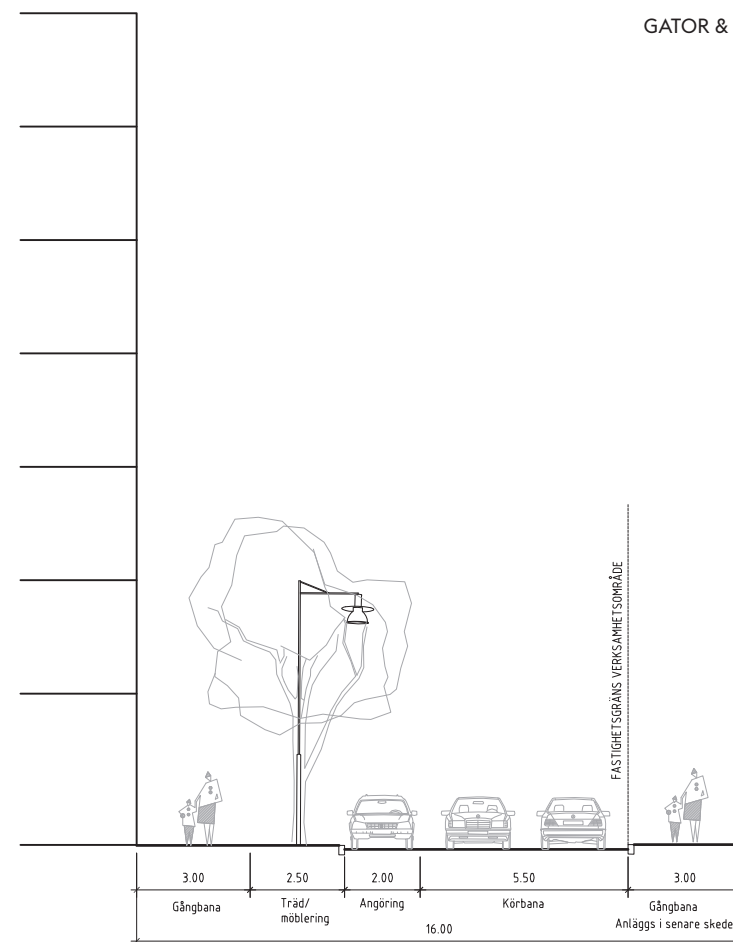
Hantverksgången utformas för att ge en tydlig gräns som knyter samman nya bostadskvarter med befintligt verksamhetsområde söder om Mälaräng. Gatan anläggs med gångbana och en möbleringszon med plats för träd, bänkar och cykelparkeringar. Gatans belysning väljs för att ge en behaglig ljusmiljö och för att gatan ska upplevas omhändertagen och trivsamt. Cykling sker i blandtrafik. Längs gatan finns korttidsparkering, så kallad angöring.

Sittmöbler för vila och möten placeras där Hantverksgången möter andra gator. I anslutning till entréer placeras bänkar, cykelställ och papperskorgar. Utformning och utrustning som bänkar, belysningsstolpar, cykelpollare samordnas med övriga gator i Mälaräng.

Utvalda platser framhävs genom att träden står i planteringar istället för markgaller. Regnträdgårdar kan anordnas för att ta hand om och fördröja dagvatten. Trädplantering längs hela gatan är en viktig del av gatans utformning då den tydliggör gatan som stråk och tillför växtlighet som ger de nya kvarteren en fin inramning. Verksamheterna kommer att bidra till att skapa intresse och händelser i gaturummet.

Figur 18: Sektion Eksätravägen / Slättgårdsvägen

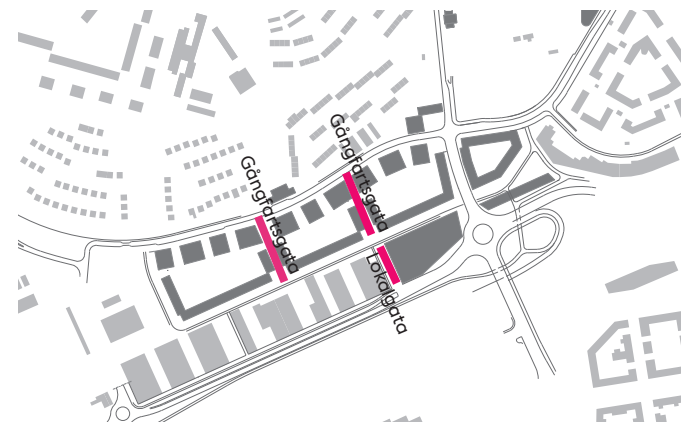
Figur 19: Sektion Hantverksgången

Figur 20: Planutsnitt Eksätravägen / Slättgårdsvägen

Figur 21: Planutsnitt Hantverksgången

Figur 22: Översikt gångfartsgator och lokalgata

Gångfartsgator

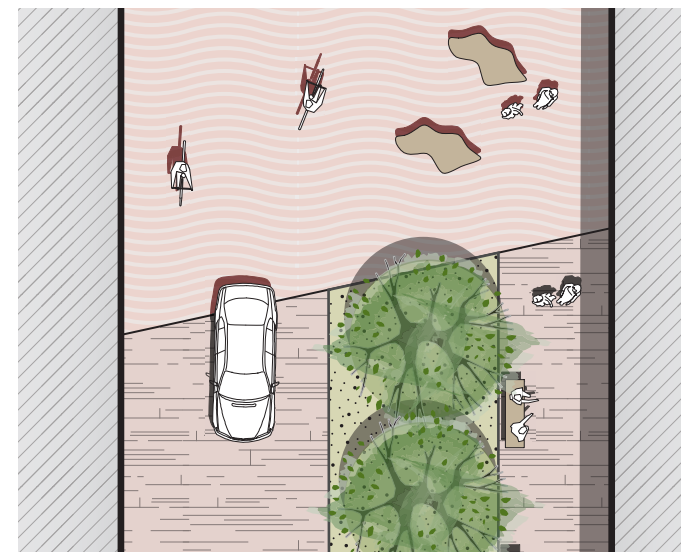
Gångfartsgatorna utformas för att bjuda in till vistelse och aktivitet. Planteringsytor, bearbetade markmaterial, bänkar, inslag av lekfulla element bidrar till en varierad miljö som upplevs trevlig och lugn. Beläggningen utformas med bearbetade markmaterial utan kantstenar eller andra nivåskillnader. Gatan fungerar som en gemensam plats utan angivna körytor, där alla kan röra sig. Träd och planteringsytor är ett viktigt inslag.

Planteringar och vistelseytor förskjuts i sidled för att skapa en sick-sack rörelse för bilar som bidrar till att gående prioriteras och bilar tvingas köra långsamt.

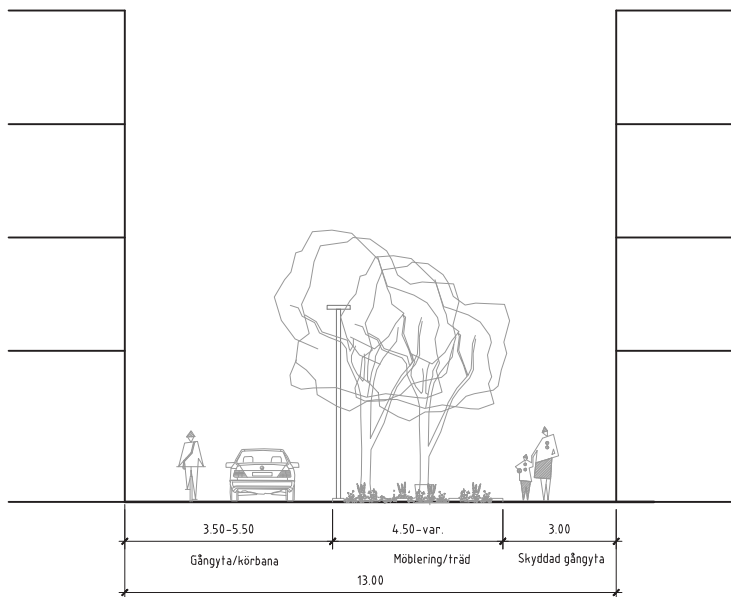
Gångfartsgatorna är viktiga länkar mellan målpunkter i Bredäng och verksamhetsmiljön söder om Mälaräng. De är också viktiga för att barn inom bostadskvarteren tryggt och enkelt ska kunna röra sig mellan kvarteren och omgivande bostadsmiljöer, parker och skola. Anslutningen till parkstråket Skådebanan mot Bredängs centrum över Eksätravägen sker med en upphöjd torgliknande yta i bearbetat markmaterial.

Lokalgata mellan Murmästarvägen och Hantverksgången

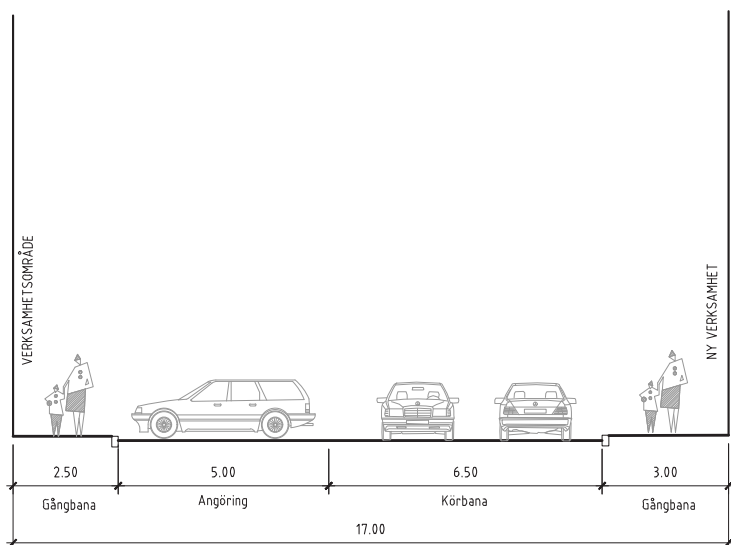
En ny lokalgata kopplar samman Murmästarvägen med Hantverksgången. Gatan anläggs med gång- och körbana, samt korttidsparkering för befintlig verksamhet. Gatan utformas med material, belysning och utrustning som anpassas till Mälarängs övriga gator.

Figur 23: Planutsnitt gångfartsgata

Figur 24: Sektion gångfartsgata

Figur 25: Lokalgata mellan Hantverksgången och Murmästarvägen.

Mötesplatser med sittmöbler,
lekfulla och identitetsgivande
inslag.

Inslag av träd och planteringar
som ger lummighet, ekologiska
mervärden.

Begränsad framkomlighet
för bilar för att skapa trygga
och lugna vistelsemiljöer.

Figur 26: Planutsnitt gångfartsgata

Bredängsvägen

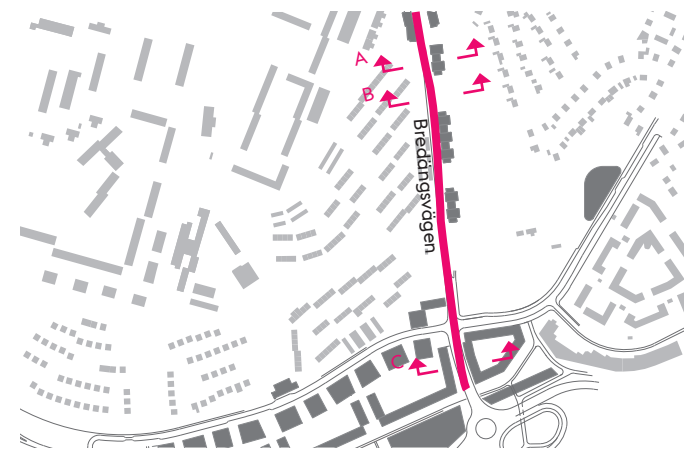
Bredängsvägen är ett viktigt stråk för gående, cyklister, kollektivtrafik och biltrafik. Gatan utformas för att upplevas stadsmässig med noga utvalda markmaterial, behaglig belysning, armaturer och bänkar som samstämmer med övriga Mälaräng. Längs delar av gatans östra sida tillförs bostadsbebyggelse. Detta bidrar tillsammans med en förbättrad gång- och cykelbana till att aktivera och befolka gatan.

Från cirkulationsplatsen vid Södertäljevägen E4/E20 går Bredängsvägen över Hantverksgången för att möta Eksätravägen/Slättgårdsvägen i samma nivå. Bredängsvägen norr om Eksätravägen/Slättgårdsvägen anordnas med gångbanor på båda sidor om körbanan, och ett huvudecykelstråk på östra sidan. Bredängsvägen söder om Eksätravägen/Slättgårdsvägen rymmer två körfält i vardera riktningen för att uppfylla kapacitetskrav från Bredängs trafikplats. På båda sidor finns gångbanor och på västra sidan finns yta för angöring och trädplantering där detta är möjligt med hänsyn till konstruktioner i mark.

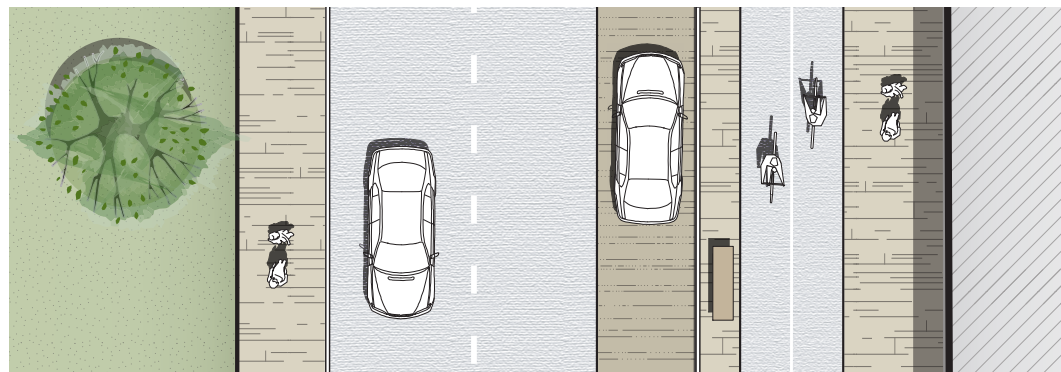
I anslutning till norra delen av Slättens gårds parks har den planerade bebyggelsen placerats längs gatans östra kant på ett sätt så att det befintliga berget med träd och växtlighet även fortsättningsvis på några ställen möter gatan mellan

bebyggelsen. Detta gör att gatans kontakt med parken i delar visuellt bibehålls. Längs Bredängsvägens norra del får gatan ett varierat uttryck med växelvis gång- och cykelbana mot naturmark och växelvis mot fasad. Bredängsvägen har på grund av begränsat utrymme för gatusektionen ingen trädplantering, men ansluter till varierande grönska på båda sidor.

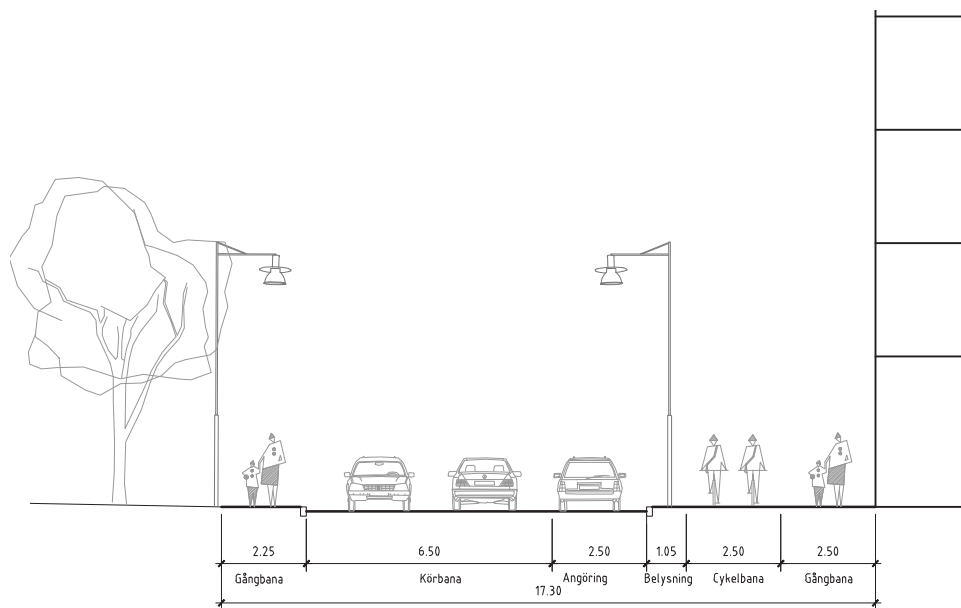
Eftersom gatutråd i stora delar inte är möjligt läggs särskild omsorg på att bevara och utveckla angränsande platsbildningar, park och naturområden så att dessa bidrar till att tillföra stadsgrönska till gatans rum.

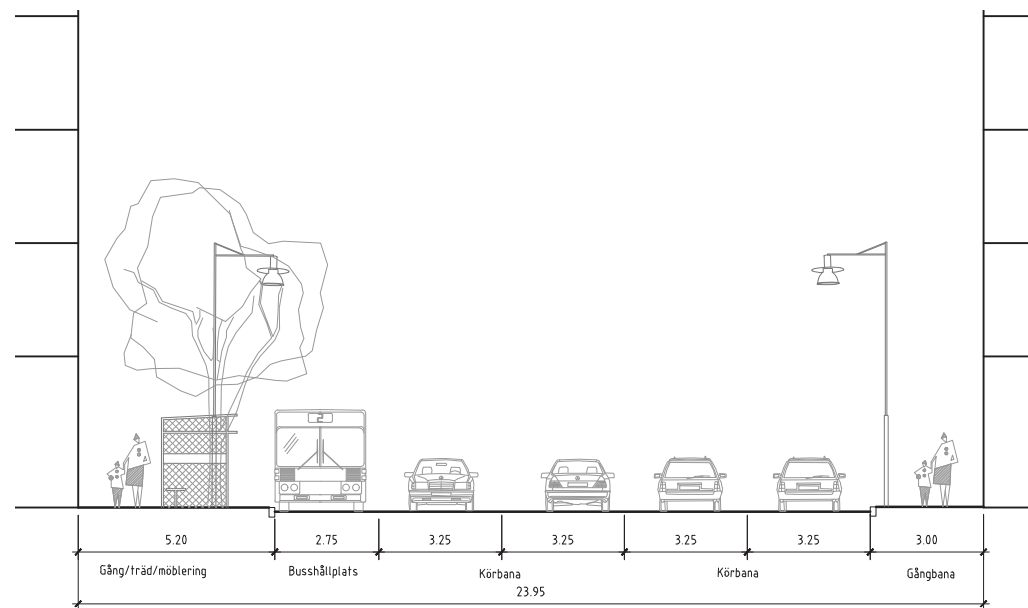
Figur 27: Översikt Bredängsvägen, Sektioner se figur 29-31

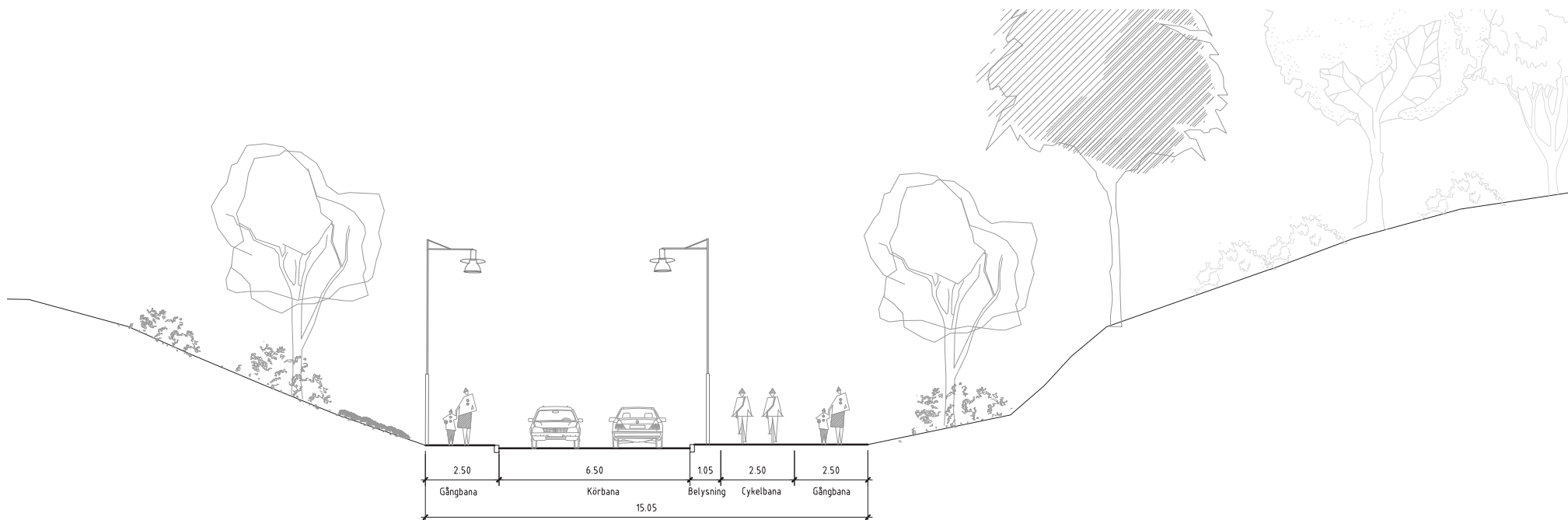
Figur 28: Planutsnitt Bredängsvägen

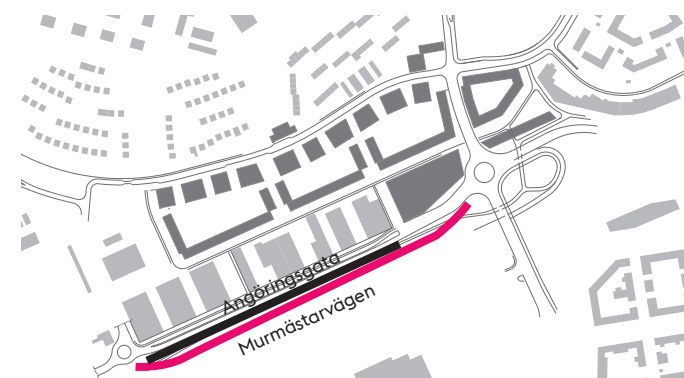
Figur 29: Sektion A Bredängsvägen norra delen

Figur 30: Sektion C Bredängsvägen södra delen

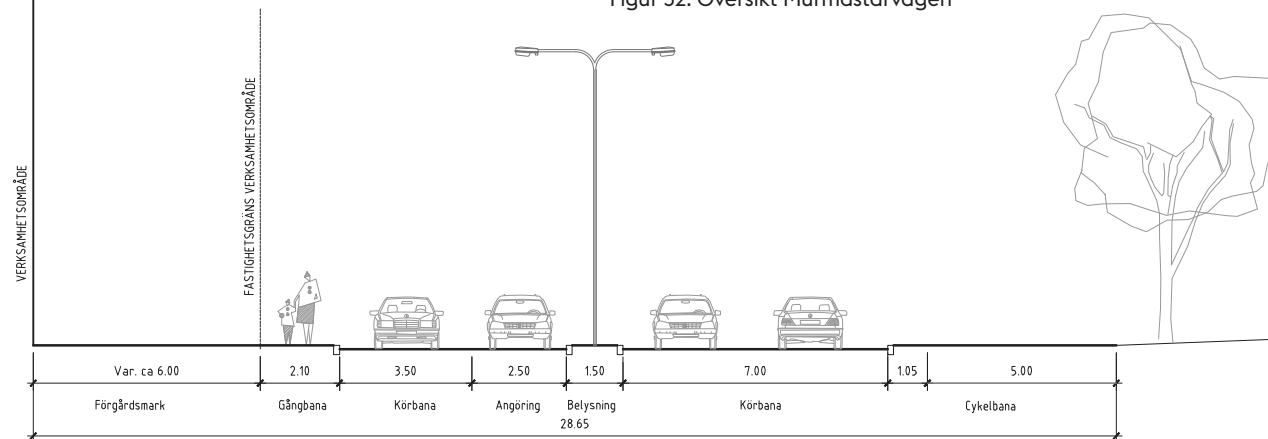
Figur 31: Sektion B Bredängsvägen vid Skogsbeklätt bergsområde.

Figur 32: Översikt Murmästarvägen

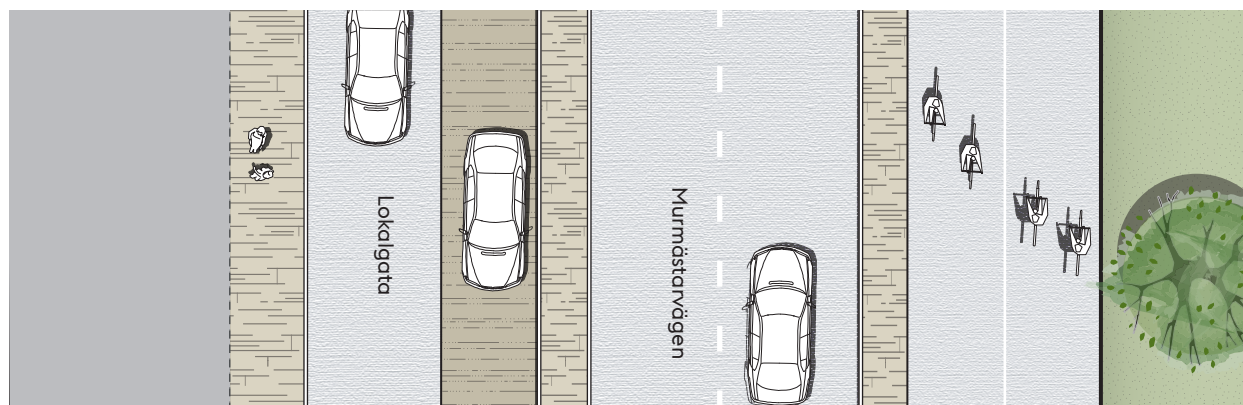
Murmästarvägen

Murmästarvägen söder om verksamhetsområdet har en viktig funktion för trafikeringen till verksamhetsområdet och trafikplatsens cirkulation. Parallellt med Murmästarvägen finns en enkelriktad lokalgata med gångbana och ett körfält samt angöringszon för de befintliga verksamheterna. Längs Murmästarvägens södra sida anordnas ett cykelpendlingsstråk som passerar området och ansluter till befintligt pendlingsstråk väster och öster om Mälaräng. Möjligheten att tillföra en trädrad längs gatan är begränsad på grund av en trång gatusektion.

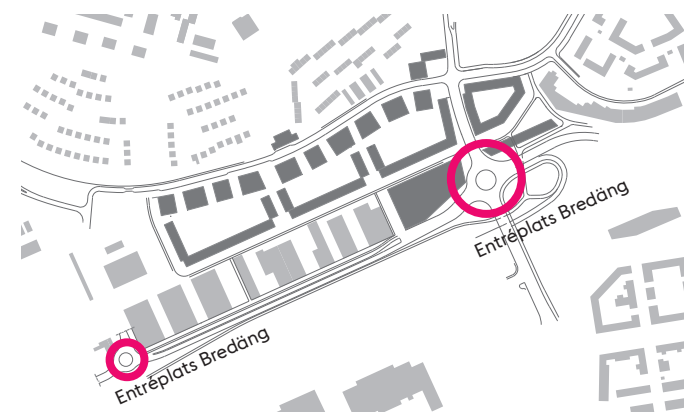

Figur 33: Sektion Murmästarvägen

Murmästarvägen utgör en huvudgata och en yttre entrégata till Bredäng och utformas med en stadsmässighet där en behaglig belysning, växtlighet där detta medges och omsorgsfullt utvalda markmaterial uttrycker en omsorg om gatans utformning.

figur 34: Planutsnitt Murmästarvägen

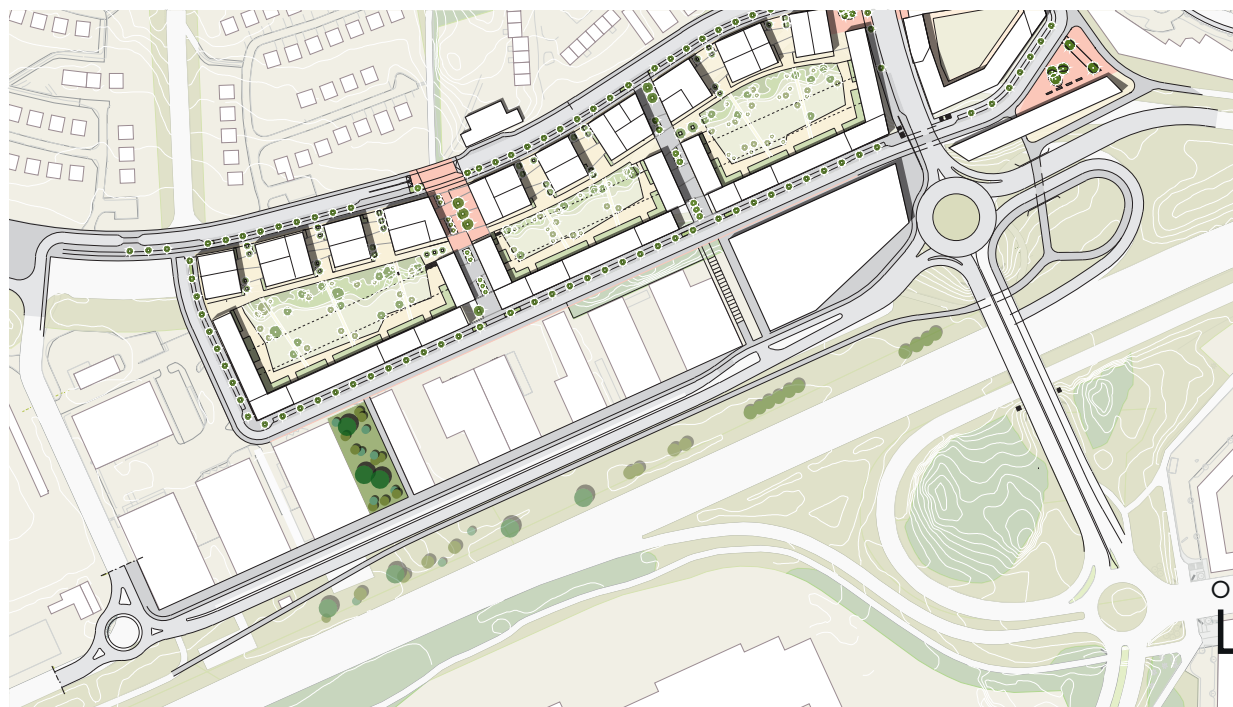
Figur 35: Översikt cirkulationer

Cirkulationer

Det finns två cirkulationsplatser i området, en större kopplad till trafikplatsen och en mindre vid Murmästarvägens västra del. Den mindre cirkulationsplatsen gör det möjligt för trafiken till och från verksamhetsområdet att vända runt och inte behöva passera genom de nya bebyggelsekvarteren.

Den större cirkulationen blir en entré från Södertäljevägen till Bredäng. Entréplatsen anvisar Bredäng och blir det första biltrafikanten möts av på väg in i området. Det är viktigt att cirkulationsplatsen utformas med bearbetade material och en behaglig belysning som knyter an till övriga gators utformning. Såväl material som belysningen kan väljas för att stärka identiteten i platsens funktion som entré.

Den mindre cirkulationsplatsen ska även den gestaltas så att den upplevs som en integrerad del av Mälaräng där material, belysning och bearbetningsgrad knyter an till Mälarängs gatukaraktär.

Figur 36: Entrézon

Platsbildningar

Nya platsbildningar utformas för att bjuda in till aktivitet och vistelse. Om-sorgsfullt utvald markbeläggning, behaglig belysning, träd, växtlighet och bänkar ger de små torgen en stadsmässighet som samspelar med Bredängs generösa inslag av växtlighet.

Nya platsbildningar

Platsbildningar anläggs i strategiska lägen som korsningar mellan stråk och vid entré-zoner till bostadskvarter och Slättens gårds park. Utformningen ska inbjuda till att stanna upp, vistas och använda platserna så att de blir befolkade och aktiva mötesplatser för både boende i närmiljön och besökande från omgivande områden.

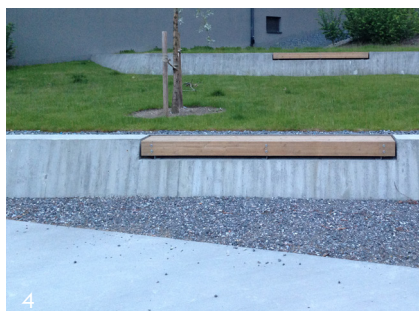
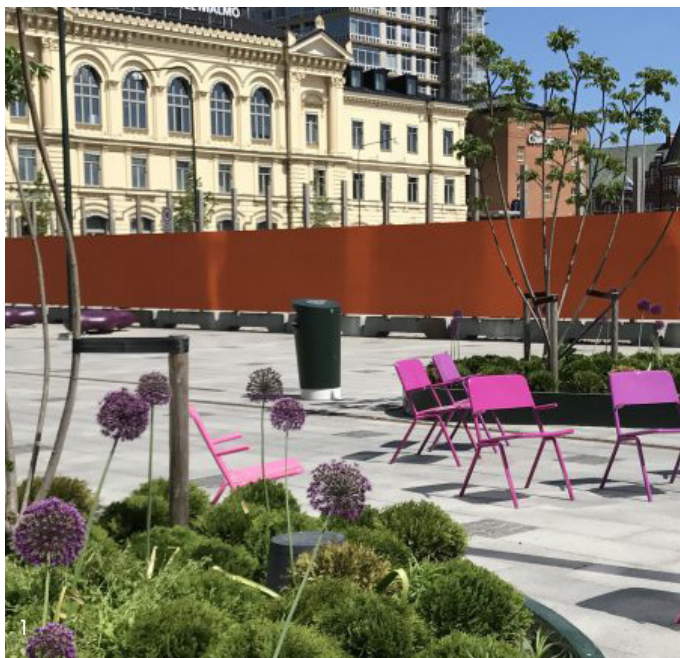
Platsbildningarna utformas för att upplevas lummiga, intima, hemtrevliga och erbjuda upplevelsevärden i form av lekfulla inslag, konstnärlig utsmyckning, sittplatser i sol, blomsterprakt i form av t.ex. blommande träd. Utformningen ska bidra till att erbjuda varierade funktioner och upplevelser som kan tilltala en bred grupp av användare.

Figur 37: Översikt nya platsbildningar (färgade ytor)

För att samspela med Bredängs generösa inslag av växtlighet tillförs träd och planteringsytor till platsbildningarna. Denna stadsgrönska kan användas för att ge ekologiska värden och bidra positivt till att stärka den biologiska mångfalden. Växtmaterial kan väljas för att gynna insektspollinerare och bihotell kan ge övervintringsmöjligheter. Dagvattenhantering där regnvatten tas om hand och fördröjs integreras i platsernas utformning och används som en tillgång för växtligheten. Att synliggöra regnvattnet kan bidra till att öka medvetenheten kring stadens klimatutmaningar.

Barn och ungas liv och lek ges utrymme i de nya mötesplatserna. De ska upplevas trygga, avgränsade från motortrafik och gestaltade med hänsyn till barns ögonhöjd. För att platserna ska ge sociala mervärden kan utformningen bidra till att ge en flexibel användning där lokalt engagemang ges utrymme exempelvis i form av stadsodling.

Figur 38: Platsbildningarna utformas för aktivitet och vistelse. Växtlighet i form av träd och planteringsytor knyter an till Bredängs lummiga karaktär. Flexibla ytor ger möjlighet för boende att använda delar av platserna för bl.a. stadsodling. Lekfulla element inbjuder till lek och glädje.

Park och natur

Slättens gårds park utvecklas som en varierad, aktiv och välbefolkad stadsdelspark för både nya och befintliga boende i området. Den befintliga naturmarken i verksamhetsområdet söder om Mälaräng utvecklas som naturpark.

Slättens gårds park

Slättens gårds park och intilliggande naturområde utvecklas till en ny stadsdelspark. Möjligheten att röra sig till och igenom parken förbättras genom att nya trivsamma gångstråk anordnas. Dessa gör det möjligt att strosa och vistas i parken på ett mer tillgängligt sätt än idag. Tillgängligheten till naturen och bergshällarna förenklas genom nya stigar som bjuder in till att använda naturområdet.

Funktionerna i parken blir fler och mer varierade med både ytor för lek och bollspel samt en öppen yta för lugnare aktiviteter, sol och spontan lek. Olika typer av mötesplatser inbjuder till att använda parken för att umgås med vänner, familj eller för egen avkoppling.

Parken utformas för att kännas som ett sammanhängande rum där besökaren känner sig omfamnad av parkrummet. Mot omgivande gator anordnas en kantzon med träd och växter som ger en lummig inramning. Kantzonen tydliggör parken som ett publikt mötes- och aktivitetsrum och gör att den blir mer framträdande i stadsdelen. Träden och planteringsytorna mot Bredängsvägen bidrar också till att ge gatan en lummigare inramning då Bredängsvägen saknar gatuträd.

När gång- och cykeltunneln under Slättgårdsvägen byggs bort kan parkens lokala topografi jämnas ut till en mjukt skålad form där parkrummets olika delar knyts samman till en öppen yta utan avgränsande nivåskillnader.

Skärholmens karaktäristiska landskap blir tydligt i stadsbilden genom att parken och det bakomliggande skogsbevuxna berget får ett framträdande läge vid stadsdelens entré där de befintliga äldre träden fungerar som fondmotiv.

Skogsområdet knyts bättre samman med parkens öppna gräsytor genom att nya stigar in i skogen gör det lättare att hitta utsiktsplatser, berghällar, natur att leka i och informella grillplatser. Detta ökar möjligheten för stadens invånare att nå platser med skogskänsla och rofylldhet, några av de värden som är svåra att tillgodose i en stad.

Naturpark

En befintlig naturyta i verksamhetsområdet söder om Mälaräng utvecklas som naturpark. Tillförda sittplatser och vistelsezoner gör det möjligt att stanna till och vistas i parken på ett mer lättillgängligt och trivsamt sätt.

Figur 39: Sektion Slättens gård

Figur 40. Illustrationsplan Slättens gård

Figur 41: Översikt park och natur. Sektion se figur 39

Lugnare mötesplats med öppen gräsyta för spontana aktiviteter, sola, strosa, picknick mm.

Bollspel, lek, picknick, grillmöjligheter mm

Tydliga entréer till parken

En kantzon av träd och växtlighet längs gatorna runt parken och hjälper till att ge parkrummet en lummig inramning.